



Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

7. července 2017*

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření přijatá vzhledem k situaci na Ukrajině — Zmrazení finančních prostředků — Seznam osob, subjektů a orgánů, jimž se zmrazují finanční prostředky a hospodářské zdroje — Ponechání jména žalobce na seznamu — Povinnost uvést odůvodnění — Právo na obhajobu — Právo na vlastnictví — Právo vykonávat hospodářskou činnost — Proporcionalita — Zneužití pravomoci — Zásada řádné správy — Zjevně nesprávné posouzení“

Ve věci T-215/15,

Mykola Janovyč Azarov, s bydlištěm v Kyjevě (Ukrajina), zastoupený G. Lanským a A. Eggerem, advokáty,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené J.-P. Hixem a F. Naertem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/364 ze dne 5. března 2015, kterým se mění rozhodnutí 2014/119/SZBP o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2015, L 62, s. 25), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2015/357 ze dne 5. března 2015, kterým se provádí nařízení (EU) č. 208/2014 o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2015, L 62, s. 1), a to v rozsahu, v němž je těmito akty jméno žalobce ponecháno na seznamu osob, kterých se týkají dotčená omezující opatření,

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení G. Berardis (zpravodaj), předseda, D. Spielmann a Z. Csehi, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: S. Bukšek Tomac, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. prosince 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobce Mykola Janovyč Azarov byl v době od 11. března 2010 do 28. ledna 2014 ukrajinským předsedou vlády.
- 2 Projednávaná věc je jednou z věcí týkajících se omezujících opatření přijatých vzhledem k situaci na Ukrajině po potlačení demonstrací na náměstí Nezávislosti v Kyjevě (Ukrajina) v únoru 2014.
- 3 Dne 5. března 2014 přijala Rada Evropské unie rozhodnutí 2014/119/SZBP o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 66, s. 26). Téhož dne přijala Rada nařízení (EU) č. 208/2014 o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 66, s. 1, dále společně jen „akty z března 2014“).
- 4 Článek 1 odst. 1 a 2 rozhodnutí 2014/119 stanovil:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náleží osobám určeným jako osoby odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků a za porušování lid[s]kých práv na Ukrajině, a fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze, nebo které jsou těmito osobami nebo subjekty vlastněny, drženy či kontrolovány.

2. Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje se nezpřístupní přímo ani nepřímo fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům uvedeným v příloze ani v jejich prospěch.“
- 5 Podrobná pravidla pro toto zmrazování finančních prostředků jsou stanovena v dalších odstavcích téhož článku.
- 6 V souladu s rozhodnutím 2014/119 ukládá nařízení č. 208/2014 přijetí opatření, jimiž se zmrazují finanční prostředky, a stanoví pravidla pro tato omezující opatření, která jsou formulovaná v podstatě totožně s pravidly obsaženými v uvedeném rozhodnutí.
- 7 Jména osob, kterých se akty z března 2014 týkají, jsou uvedena na totožném seznamu obsaženém v příloze rozhodnutí 2014/119 a v příloze I nařízení č. 208/2014 (dále jen „seznam“), spolu s odůvodněním jejich zařazení na seznam a s dalšími údaji.
- 8 Jméno žalobce bylo na seznamu uvedeno s identifikačními údaji: „ukrajinský předseda vlády do ledna roku 2014“ a s odůvodněním, které zní:

„Osoba, jež je na Ukrajině vyšetřována z důvodu účasti na trestných činech v souvislosti se zneužitím ukrajinských státních prostředků a jejich nezákonným převodem do zahraničí.“
- 9 Dne 6. března 2014 zveřejnila Rada v *Úředním věstníku Evropské unie* oznámení určené osobám, na něž se vztahují omezující opatření stanovená rozhodnutím 2014/119 a nařízením č. 208/2014 (Úř. věst. 2014, C 66, s. 1). V tomto oznámení se uvádí, že „[d]otčené osoby mohou zaslat Radě žádost včetně podpůrných dokumentů, aby rozhodnutí o jejich zařazení na [...] seznam bylo znovu zváženo, [...]“.
- 10 Dne 12. května 2014 podal žalobce žalobu, jejímž předmětem byl návrh na zrušení rozhodnutí 2014/119 a nařízení č. 208/2014. Tato žaloba byla zapsána do rejstříku kanceláře Tribunálu pod číslem T-331/14.

- 11 Dne 29. ledna 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/143, kterým se mění rozhodnutí 2014/119 (Úř. věst. 2015, L 24, s. 16), a nařízení (EU) 2015/138, kterým se mění nařízení č. 208/2014 (Úř. věst. 2015, L 24, s. 1) (dále společně jen „akty z ledna 2015“).
- 12 V rozhodnutí 2015/143 byla s účinností od 31. ledna 2015 upřesněna kritéria určování osob, na které se vztahuje zmrazování finančních prostředků. Konkrétně byl čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/119 nahrazen tímto:
- „1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náleží osobám odpovědným [osobám určeným jako osoby odpovědné] za zneužití ukrajinských státních prostředků a za porušování lidských práv na Ukrajině, a fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze, nebo které tyto osoby vlastní, drží či kontrolují.
- Pro účely tohoto rozhodnutí se osobou odpovědnou [osobou určenou jako osoba odpovědná] za zneužití ukrajinských státních prostředků rozumí i každá osoba, kterou ukrajinské orgány vyšetřují v souvislosti se:
- a) zneužitím ukrajinských veřejných prostředků nebo majetku či se spoluúčastí na těchto činech nebo
- b) zneužitím pravomoci veřejného činitele za účelem neoprávněného zvýhodnění sebe nebo třetí osoby, čímž vznikla ztráta na ukrajinských veřejných prostředcích nebo majetku, či v souvislosti se spoluúčastí na těchto činech.“
- 13 Nařízení č. 208/2014 bylo v souladu s rozhodnutím 2015/143 změněno nařízením 2015/138.
- 14 Dopisem ze dne 2. února 2015 oznámila Rada žalobci, že má v úmyslu omezující opatření vůči němu ponechat v platnosti, a sdělila mu dopis [*důvěrné*]¹ ze dne 10. října 2014 (dále jen „dopis ze dne 10. října 2014“), přičemž jej poučila o možnosti se vyjádřit. Dopisem ze dne 18. února 2015 předložil žalobce připomínky.
- 15 Dne 5. března 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/364, kterým se mění rozhodnutí 2014/119 (Úř. věst. 2015, L 62, s. 25), a prováděcí nařízení (EU) 2015/357, kterým se provádí nařízení č. 208/2014 (Úř. věst. 2015, L 62, s. 1) (dále společně jen „napadené akty“).
- 16 Rozhodnutím 2015/364 byl změněn článek 5 rozhodnutí 2014/119 tak, že platnost omezujících opatření byla ve vztahu k žalobci prodloužena do 6. března 2016. V důsledku toho byl seznam nahrazen v souladu s napadenými akty.
- 17 V návaznosti na tyto změny bylo jméno žalobce na seznamu ponecháno s identifikačními údaji „ukrajinský předseda vlády do ledna roku 2014“ a s novým odůvodněním, které zní:
- „Osoba, proti níž vedou ukrajinské orgány trestní řízení z důvodu zneužití veřejných prostředků nebo majetku.“
- 18 Dopisem ze dne 6. března 2015 informovala Rada žalobce o ponechání omezujících opatření vůči němu v platnosti.

Skutkové okolnosti po podání žaloby

- 19 Rozsudkem ze dne 28. ledna 2016, Azarov v. Rada (T-331/14, EU:T:2016:49), Tribunál zrušil rozhodnutí 2014/119 a nařízení č. 208/2014 v rozsahu, v němž se vztahují na žalobce.

1 — Skryté důvěrné údaje.

- 20 Dne 4. března 2016 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2016/318, kterým se mění rozhodnutí 2014/119 (Úř. věst. 2016, L 60, s. 76), a prováděcí nařízení (EU) 2016/311, kterým se provádí nařízení č. 208/2014 (Úř. věst. 2016, L 60, s. 1). Těmito akty byla platnost omezujících opatření týkajících se mimo jiné žalobce prodloužena do 6. března 2017.
- 21 Rozhodnutí 2016/318 a prováděcí nařízení 2016/311 jsou předmětem nové žaloby podané žalobcem u Tribunálu dne 27. dubna 2016 (věc T-190/16, Azarov v. Rada).

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 22 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 29. dubna 2015 podal žalobce projednávanou žalobu. Žalobce též podal žádost o projednání věci ve zrychleném řízení na základě článku 76a jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991.
- 23 Rozhodnutím Tribunálu (devátého senátu) ze dne 28. května 2015 byla žádost o projednání věci ve zrychleném řízení zamítnuta.
- 24 Dne 7. července 2015 Rada předložila žalobní odpověď. Dne 8. července 2015 předložila Rada rovněž odůvodněnou žádost podle článku 66 jednacího řádu Tribunálu o to, aby obsah blíže určených dokumentů přiložených k žalobní odpovědi nebyl citován ve veřejně přístupných podkladech souvisejících s projednávanou věcí. Žalobce zaslal k žádosti o důvěrné zacházení námitky.
- 25 Dne 27. srpna 2015 předložil žalobce repliku a dne 12. října 2015 předložila Rada dupliku.
- 26 Dne 14. října 2015 předložila Rada odůvodněnou žádost podle článku 66 jednacího řádu o to, aby obsah jedné z příloh žaloby a jedné z příloh dupliky nebyl citován ve veřejně přístupných podkladech souvisejících s projednávanou věcí.
- 27 Po změně složení senátů Tribunálu byl soudce zpravodaj přidělen k šestému senátu, kterému byla v důsledku toho přidělena projednávaná věc.
- 28 Na základě návrhu soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (šestý senát) o zahájení ústní části řízení.
- 29 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 15. prosince 2016.
- 30 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil napadené akty v rozsahu, v němž se jej týkají;
 - nařídil organizační procesní opatření;
 - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 31 Rada navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;
 - podpůrně rozhodl, že účinky rozhodnutí 2015/364 jsou zachovány až do nabytí účinku částečného zrušení prováděcího nařízení 2015/357;
 - uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 32 Žalobce uvádí na podporu žaloby pět žalobních důvodů, z nichž první vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, druhý z porušení základních práv, třetí ze zneužití pravomoci, čtvrtý z porušení zásady řádné správy a pátý ze zjevně nesprávného posouzení.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění

- 33 Podle žalobce je rozhodnutí Rady ponechat jeho jméno na seznamu neodůvodněné. Konkrétně uvádí, že mezi údaji vztahujícími se k „odůvodnění“ Rada nevysvětlila konkrétní a specifické důvody ani právní a skutkové okolnosti, které vedly k přijetí napadených aktů, takže nedostála ani požadavkům judikatury v oblasti odůvodňování a dodržování práva na obhajobu. Kromě toho skutečnost, že Rada nesdělila toto odůvodnění ani současně s přijetím omezujících opatření, ani co možná nejdříve po jejich přijetí, představuje podle žalobce porušení článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 34 Žalobce také tvrdí, že pokud je v odůvodnění napadených aktů uvedeno, že je proti němu „ved[eno] [...] trestní řízení“, je toto odůvodnění nesprávné, neboť trestní řízení, jenž má proti němu být vedeno, je teprve v počáteční fázi. Nepodložené je i obviňování žalobce ze spáchání zneužití prostředků. Z dokumentu, o němž se Rada opírá, totiž podle žalobce nevyplývá, že by skutky, které jsou v něm popsány, zakládaly znaky skutkové podstaty zneužití prostředků.
- 35 V replice žalobce dále vytýká Radě, že se spokojila s převzetím obsahu dokumentů od ukrajinských orgánů, aniž provedla vlastní posouzení.
- 36 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 37 Podle čl. 296 druhého pododstavce SFEU platí, že „[p]rávní akty musí obsahovat odůvodnění“.
- 38 Podle čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny, které čl. 6 odst. 1 SEU přiznává tutéž právní sílu jako Smlouvám, zahrnuje právo na řádnou správu zejména „povinnost správních orgánů odůvodňovat svá rozhodnutí“.
- 39 Podle ustálené judikatury platí, že odůvodnění požadované článkem 296 SFEU a článkem 41 odst. 2 písm. c) Listiny musí být přizpůsobeno povaze napadeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Musí z něj jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak, aby se zúčastněná osoba mohla seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl provést přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech daného případu (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 94 a citovaná judikatura).
- 40 Není požadováno, aby odůvodnění vylíčilo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU a čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Akt nepříznivě zasahující do právního postavení je tedy dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou zúčastněné osobě známy a umožňují jí pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato. Dále platí, že míra podrobnosti odůvodnění aktu musí být přiměřená materiálním možnostem a technickým podmínkám, za kterých musí být akt vydán, nebo lhůtě, v níž musí být akt přijat (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 95 a citovaná judikatura).

- 41 Zejména je třeba podotknout, že odůvodnění opatření spočívajícího ve zmrazení majetku v zásadě nemůže spočívat pouze v obecné a stereotypní formulaci. S výhradami uvedenými výše v bodě 40 musí být v takovém opatření naopak uvedeny specifické a konkrétní důvody, na základě kterých se Rada domnívá, že je relevantní právní úprava na dotyčnou osobu použitelná (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 96 a citovaná judikatura).
- 42 Je třeba rovněž připomenout, že povinnost uvést odůvodnění je podstatnou formální náležitostí, kterou je třeba odlišovat od otázky opodstatněnosti odůvodnění, která je otázkou materiální legality sporného aktu. Odůvodnění aktu je totiž formálním vyjádřením důvodů, na kterých tento akt spočívá. Jestliže jsou tyto důvody stíženy vadami, je jimi stížena materiální legalita rozhodnutí, avšak nikoli jeho odůvodnění, které může být dostačující, i když obsahuje vadné důvody (rozsudky ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, C-17/99, EU:C:2001:178, bod 35, a ze dne 15. listopadu 2012, Rada v. Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, body 60 a 61).
- 43 V projednávané věci je třeba poukázat na to, že odůvodnění zařazení jména žalobce na seznam, ve znění pozměněném současně s ponecháním jeho jména na tomto seznamu prostřednictvím napadených aktů (viz výše bod 17), je specifické a konkrétní a jsou v něm uvedeny skutečnosti, jež představují oporu pro toto ponechání, a sice okolnost, že proti němu ukrajinské orgány vedou trestní řízení z důvodu zneužití státních prostředků nebo majetku.
- 44 Rozhodnutí, že opatření budou vůči žalobci ponechána v platnosti, bylo navíc vydáno v souvislostech, které mu byly známy, přičemž žalobce se v rámci korespondence s Radou seznámil s dopisem ze dne 10. října 2014, o který Rada opřela své rozhodnutí ponechat zmíněná omezující opatření v platnosti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. listopadu 2012, Rada v. Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, body 53 a 54 a citovaná judikatura, a ze dne 6. září 2013, Bank Mellī Iran v. Rada, T-35/10 a T-7/11, EU:T:2013:397, bod 88). V tomto dopise jsou uvedeny [důvěrné]. Do tohoto kontextu zapadá rovněž výměna korespondence mezi žalobcem a Radou, jež proběhla v rámci věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 28. ledna 2016, Azarov v. Rada (T-331/14, EU:T:2016:49).
- 45 S ohledem na vše výše uvedené je třeba dospět k závěru, že v napadených aktech jsou právně dostačujícím způsobem uvedeny právní a skutkové okolnosti, které jsou podle orgánu, jenž je vydal, jejich základem.
- 46 Tento závěr nemůže být argumenty žalobce zpochybněn.
- 47 Zaprvé, pokud jde o údajně stereotypní odůvodnění zařazení na seznam, je třeba uvést, že i když jsou úvahy obsažené v tomto odůvodnění stejné jako ty, na jejichž základě byla omezující opatření uložena ostatním fyzickým osobám uvedeným na seznamu, popisují konkrétní situaci žalobce, vůči kterému byla podle Rady ze stejného důvodu jako vůči ostatním osobám vedena soudní řízení související s vyšetřováním z důvodu zneužití státních prostředků na Ukrajině (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 115).
- 48 Zadruhé je stran rozdílů mezi odůvodněním uvedeným v napadených aktech a odůvodněním uvedeným v aktech z března 2014 třeba konstatovat, jak podotýká Rada, že vzhledem k tomu, že odůvodnění napadených aktů je dostatečné, nemůže okolnost, že jiné akty obsahují mírně odlišné odůvodnění, představovat důvod neplatnosti napadených aktů.
- 49 Zatřetí k tvrzení žalobce, že se odůvodnění uvedené v napadených aktech odchyluje od informací uvedených v dopise ze dne 10. října 2014, je nutné konstatovat, že tento dopis se zmiňuje o [důvěrné]. Skutečnost, že se tento dopis zmiňuje i o [důvěrné], je ve vztahu k tvrzenému porušení povinnosti uvést odůvodnění irelevantní.

- 50 Co se konečně týče argumentů žalobce týkajících se přesvědčivosti odůvodnění, je třeba konstatovat, že spadají pod opodstatněnost odůvodnění, takže v souladu s judikaturou připomenutou výše v bodě 42 se jimi Tribunál bude zabývat níže v rámci pátého žalobního důvodu.
- 51 Vzhledem k předchozím úvahám je namíste první žalobní důvod zamítnout.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení základních práv

- 52 Tento žalobní důvod se dělí na čtyři části, z nichž první vychází z porušení práva na vlastnictví, druhá z porušení práva vykonávat hospodářskou činnost, třetí z nepřiměřenosti dotčených omezujících opatření a čtvrtá z porušení práva na obhajobu.
- 53 Nejprve je třeba se zabývat čtvrtou částí vycházející z porušení práva na obhajobu a poté postupně částmi vycházejícími z porušení práva na vlastnictví, z porušení práva vykonávat hospodářskou činnost a z nepřiměřenosti dotčených omezujících opatření.

Ke čtvrté části, vycházející z porušení práva na obhajobu

- 54 Žalobce Radě v podstatě vytýká, že porušila jeho právo být vyslechnut, neboť mu sdělila informace, které nebyly dostatečně přesné k tomu, aby mu umožnily účinně vyjádřit stanovisko ke skutečnostem zohledněným v jeho neprospěch. Konkrétně dopis ze dne 10. října 2014 obsahuje vágní a obecné závěry a není v souladu s požadavky účinné soudní ochrany. Rada navíc nezohlednila úvahy, které žalobce uvedl k prokázání toho, že trestné činy, které jsou mu vytýkány, nemohl spáchat. Rada nezohlednila ani četná porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), jichž se dopustily ukrajinské orgány.
- 55 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 56 Předně je třeba připomenout, že základní právo na dodržení práva na obhajobu v průběhu řízení, které předchází přijetí omezujícího opatření, je výslovně zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Francie v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 66).
- 57 V případě následného rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků, kterým se jméno nebo název osoby nebo subjektu ponechává na seznamu osob a subjektů, kterým se zmrazují finanční prostředky, musí přijetí takového rozhodnutí v zásadě předcházet sdělení důkazů v jejich neprospěch, ke kterým bylo přihlédnuto, jakož i poskytnutí možnosti dotčené osobě nebo subjektu být vyslechnut (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Francie v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 62).
- 58 Toto právo být předem vyslechnut musí být respektováno, pokud Rada ve vztahu k osobě, na kterou se vztahuje omezující opatření a jejíž jméno je předmětem dotčeného ponechání na seznamu, přihlédla k novým důkazům (rozsudky ze dne 18. června 2015, Ipatau v. Rada, C-535/14 P, EU:C:2015:407, bod 26, a ze dne 13. září 2013, Makhlof v. Rada, T-383/11, EU:T:2013:431, bod 43).
- 59 V projednávaném případě je přitom třeba poznamenat, že čl. 2 odst. 2 a 3 rozhodnutí 2014/119 a čl. 14 odst. 2 a 3 nařízení č. 208/2014 stanoví, že Rada sdělí dotčené fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu své rozhodnutí, včetně důvodů zařazení jejich jména či názvu na seznam, a to buď přímo, je-li známa jejich adresa, nebo zveřejněním oznámení, čímž jim umožní se k této záležitosti vyjádřit. Jsou-li předloženy připomínky nebo nové podstatné důkazy, Rada přezkoumá své rozhodnutí a dotčenou fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt či orgán o této skutečnosti informuje. Navíc podle čl. 5 třetího pododstavce citovaného rozhodnutí je toto rozhodnutí průběžně přezkoumáváno a podle

čl. 14 odst. 4 nařízení č. 208/2014 se daný seznam pravidelně přezkoumává, a to alespoň jednou za 12 měsíců. Napadené akty vycházejí z těchto původních aktů, tedy aktů z března 2014, a jejich účinkem je prodloužení zmrazení finančních prostředků poté, co Rada daný seznam takto přezkoumala.

- 60 V této souvislosti je s ohledem na judikatorní zásadu zmíněnou výše v bodě 58 nutné poukázat na to, že když Rada ponechala jméno žalobce na seznamu, přihlédla k novým důkazům, které předtím nebyly žalobci po prvotním zařazení jeho jména na seznam sděleny.
- 61 Odůvodnění napadených aktů se totiž nekryje s odůvodněním prvního zařazení jména žalobce (viz výše body 8 a 17). Kromě toho se Rada opírá o nové důkazy, a sice dopis ze dne 10. října 2014.
- 62 Rada měla tudíž povinnost vyslechnout žalobce před přijetím těchto aktů.
- 63 Ze spisu ve věci vyplývá, že dopisem ze dne 2. února 2015 Rada poté, co žalobce upozornila na skutečnost, že změnila určovací kritéria, a to prostřednictvím aktů z ledna 2015 (viz výše body 12 a 13), příloženými k tomuto dopisu, a po posouzení argumentů žalobce, se kterými se seznámila, žalobce informovala, že má v úmyslu zachovat vůči němu omezující opatření. V této souvislosti odkázala na dopis ze dne 10. října 2014, přiložený k dopisu ze dne 2. února 2015, jako na důkaz odůvodňující zařazení jeho jména na seznam a žalobci poskytla možnost formulovat připomínky. Dopisem ze dne 18. února 2015 žalobce Radě skutečně odpověděl a předložil jí doplňující informace na podporu své žádosti o přezkum zařazení svého jména na seznam.
- 64 Navíc vzápětí po přijetí napadených aktů odpověděla Rada dopisem ze dne 6. března 2015 na připomínky žalobce obsažené v dopise ze dne 18. února 2015 tak, že je zamítla. Rada mu rovněž poskytla napadené akty a dala příležitost k předložení dalších připomínek. Dopisem ze dne 27. března 2015 Rada rovněž odpověděla na žádost žalobce – obsaženou v jeho dopise ze dne 9. března 2015 – o přístup k některým dokumentům Rady.
- 65 S ohledem na tyto okolnosti je nutno učinit závěr, že Rada dostala svým povinností souvisejícím s dodržováním práva žalobce na obhajobu v řízení, ve kterém byly přijaty napadené akty. Je totiž třeba konstatovat, že žalobce měl přístup k informacím a důkazům odůvodňujícím prodloužení platnosti omezujících opatření vůči němu i možnost vznést včas připomínky a podat projednávanou žalobu, přičemž mohl na svou obhajobu odkazovat na relevantní obsah spisu.
- 66 Tento závěr nemůže být zpochybněn ostatními argumenty vznesenými žalobcem.
- 67 Zprv je třeba uvést, jak poznamenává Rada, že tvrzení žalobce o vágnosti, respektive nedostatečné přesnosti jemu sdělených informací, souvisejí spíše s porušením povinnosti Rady uvést odůvodnění. V tomto ohledu je tedy třeba odkázat na úvahy rozvedené výše v rámci posuzování prvního žalobního důvodu.
- 68 Z druhého k argumentům žalobce souvisejícím s údajným porušením jeho práva na obhajobu ukrajinskými orgány je třeba po vzoru Rady poznamenat, že žalobce nemůže poukazem na údajné porušení tohoto jeho práva nebo jakoukoli jinou vadu řízení vedeného na Ukrajině podložit své tvrzení, že bylo porušeno jeho právo na obhajobu v řízení, v jehož rámci Rada prodloužila dotčená omezující opatření, neboť porušení práva na obhajobu se může vztahovat jen na porušení tohoto práva orgány Evropské unie. Co se dále konkrétně týče údajné protiprávnosti odepření přístupu ke spisu, kterou mělo vyvolat rozhodnutí Pečerského obvodního soudu v Kyjevě ze dne 5. března 2015, postačí konstatovat, že toto soudní rozhodnutí bylo vydáno a napadené akty přijaty téhož dne, takže zmíněné soudní rozhodnutí nemohlo mít žádný dopad na legalitu těchto aktů.

- 69 Zatřetí k argumentu vycházejícímu z toho, že Rada vycházela pouze z informací obdržných [důvěrné], aniž si v návaznosti na žalobcem předložené důkazy vyžádala jakékoli doplňující informace, je třeba poukázat na to, že z tohoto argumentu nevyplývá, že by žalobce neměl možnost vyjádřit stanovisko, takže tento argument nedokládá porušení jeho práva být vyslechnut.
- 70 Má-li být ovšem tento argument chápán tak, že je jím v podstatě namítáno zjevně nesprávné posouzení Rady s ohledem na důkazy, které měla k dispozici, je třeba se jím zabývat níže v rámci pátého žalobního důvodu.
- 71 S ohledem na výše uvedené je třeba čtvrtou část druhého žalobního důvodu zamítnout.

K první části, vycházející z porušení práva na vlastnictví

- 72 Žalobce se domnívá, že napadenými akty bylo zasaženo do jeho práva na vlastnictví zakotveného v čl. 17 odst. 1 Listiny. Zmrazení majetku uvalené na něj odpovídá podle jeho názoru *de facto* vyvlastnění, což podle něj ostatně vyplývá i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Omezení uložená prostřednictvím napadených aktů, založená na pouhých tvrzeních, byla podle žalobce přijata bez procesních záruk stanovených unijním právem. Rada podle žalobce neprokázala, že v okamžiku přijímání napadených aktů byl již stíhán pro skutky uvedené v odůvodnění zařazení. Omezení práva žalobce na vlastnictví nelze tedy považovat za „stanoven[é] zákonem“ ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny. Rada navíc údajně neprokázala splnění podmínek, na jejichž základě lze odůvodnit zásahy do základních práv.
- 73 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 74 Článek 17 odst. 1 Listiny zní:
- „Každý má právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej. Nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě. Užívání majetku může rovněž být upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu.“
- 75 Podle čl. 52 odst. 1 Listiny musí být každé omezení výkonu práv a svobod uznaných Listinou stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod a dále omezení mohou být při dodržení zásady proporcionality zavedena pouze tehdy, jsou-li nezbytná a odpovídají-li skutečně cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.
- 76 Podle judikatury platí, že opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků s sebou bezpochyby nese omezení výkonu práva na vlastnictví (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 358).
- 77 Je pravda, že v projednávaném případě došlo k omezení práva žalobce na vlastnictví, jelikož zejména nemůže s výjimkou zvláštních povolení disponovat se svými finančními prostředky nacházejícími se na území Unie a nesmí mu být přímo ani nepřímo zpřístupněny žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje. Vzhledem k tomu, že účinkem napadených aktů bylo prodloužení zmrazení majetku žalobce do 6. března 2016, musel jimi být omezen výkon vlastnického práva žalobce až do daného dne.
- 78 Právo na vlastnictví zakotvené článkem 17 odst. 1 Listiny však nepředstavuje absolutní výsadu, a jeho výkon může být v důsledku toho omezen za podmínek stanovených v čl. 52 odst. 1 Listiny (viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 195 a citovaná judikatura).

- 79 Jak přitom vyplývá z citovaného čl. 52 odst. 1 Listiny, omezení výkonu práva na vlastnictví musí k tomu, aby bylo v souladu s unijním právem, splňovat tři podmínky.
- 80 Zaprvé omezení musí být „stanoveno zákonem“. Jinými slovy, dané opatření musí mít právní základ. Zadruhé omezení musí sledovat cíl obecného zájmu, který uznává Unie. K těmto cílům patří cíle sledované v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), jež jsou uvedeny v čl. 21 odst. 2 SEU. Zatřetí omezení nesmí být nepřiměřené. Musí být nezbytné a přiměřené sledovanému cíli. Dále nesmí dojít k zásahu do „podstaty“, tedy základu dotčeného práva nebo svobody (viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, body 197 až 200 a citovaná judikatura).
- 81 V daném případě jsou všechny tyto tři podmínky splněny.
- 82 Zaprvé je totiž omezení „stanoveno zákonem“, neboť ponechání jména žalobce na seznamu odpovídá kritériu pro zařazení původně stanovenému v čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/119, ve znění rozhodnutí 2015/143, které napadené akty nepozměnily, a odkazujícím na existenci trestního řízení zahájeného proti dotyčné osobě pro skutky zneužití státních prostředků.
- 83 Zadruhé je třeba konstatovat, že napadené akty jsou v souladu s cílem zmíněným v čl. 21 odst. 2 písm. b) SEU, jak plyne z bodu 2 odůvodnění rozhodnutí 2014/119, podle kterého je cílem dotčených omezujících opatření konsolidovat a podpořit právní stát na Ukrajině. Tím se tyto akty staly součástí politiky podpory ukrajinským orgánům, jejímž cílem je podporovat politickou i hospodářskou stabilizaci Ukrajiny, zvláště pomáhat orgánům této země v jejich boji proti zneužívání státních prostředků.
- 84 Zatřetí je k přiměřenosti zásahu do vlastnického práva žalobce třeba připomenout, že zásada proporcionality coby obecná zásada unijního práva vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je vhodné a nezbytné k dosažení cílů sledovaných dotčenou právní úpravou. Nabízí-li se proto volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit to opatření, které je nejméně omezující, a způsobené nevýhody nesmějí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (viz rozsudek ze dne 5. března 2015, Ezz a další v. Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 205 a citovaná judikatura).
- 85 Z judikatury přitom vyplývá, že nepříznivé následky plynoucí z omezujících opatření nejsou vzhledem ke sledovaným cílům nepřiměřené, a to jednak s ohledem na skutečnost, že tato opatření jsou ze své podstaty dočasná a vratná, a nezasahují tudíž do „podstaty“ práva na vlastnictví, a jednak na to, že se od nich lze za účelem pokrytí základních potřeb, uhrazení soudních poplatků či mimořádných výdajů dotčených osob odchýlit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 209 a citovaná judikatura).
- 86 Dotčená omezující opatření navíc účinně přispívají ke snazšímu zjišťování zneužívání státních prostředků na Ukrajině kromě toho, že usnadňují jejich vymáhání zpět, přičemž žalobce navíc nevznáší žádný argument, kterým by mohl prokázat, že tato opatření nejsou vhodná nebo že k dosažení sledovaných cílů existují jiná méně omezující opatření.
- 87 I první část druhého žalobního důvodu je tedy třeba zamítnout.

Ke druhé části, vycházející z porušení práva vykonávat hospodářskou činnost

- 88 Podle žalobce jsou napadené akty v rozporu s článkem 16 Listiny, který v sobě zahrnuje svobodu vykonávat hospodářskou nebo obchodní činnost, smluvní svobodu a volnou soutěž. Tyto akty tím, že stanoví nejen zmrazení finančních prostředků, ale i všech hospodářských zdrojů, prakticky znemožňují

výkon podnikatelské činnosti. Tato opatření jsou navíc nepřiměřená vzhledem ke sledovaným cílům, neboť v okamžiku přijímání těchto aktů nebyly již právní stát ani dodržování lidských práv na Ukrajině ohroženy, jmenovitě ze strany žalobce, který již nevykonával politické funkce a zdržoval se v zahraničí.

- 89 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 90 Článek 16 Listiny stanoví, že „[s]voboda podnikání se uznává v souladu s právem Unie a vnitrostátními zákony a zvyklostmi“.
- 91 Z judikatury vyplývá, že ačkoli omezující opatření může mít značné negativní důsledky a výrazný dopad na pracovní život dotčené osoby, jeho cílem je pouze zmrazit její majetek, a to jen dočasně. Bránit dotčené osobě ve výkonu obchodní nebo průmyslové výdělečné činnosti na území Unie přitom není bezprostředním cílem tohoto opatření (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 253 a citovaná judikatura). Žalobce navíc nepředložil žádný konkrétní důkaz toho, že by vykonával nebo měl v úmyslu vykonávat na území Unie hospodářskou činnost nebo že by zmrazení jeho finančních prostředků poškozovalo jeho současnou hospodářskou činnost.
- 92 Soudní dvůr v každém případě v souvislosti se svobodou vykonávat hospodářskou činnost rozhodl, že s ohledem na znění článku 16 Listiny může být tato svoboda předmětem široké škály zásahů ze strany veřejné moci, jimiž lze ve veřejném zájmu stanovit hranice pro výkon hospodářské činnosti (viz rozsudek ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 123 a citovaná judikatura).
- 93 V projednávané věci je za předpokladu, že sporná opatření vskutku omezují hospodářská práva dovolávaná žalobcem, třeba zaprvé konstatovat, že takové omezení, uložené ustanovením rozhodnutí 2014/119 s obecnou působností, je stanoveno zákonem (viz výše bod 82).
- 94 Zadruhé odpovídá toto omezení cíli obecného zájmu sledovanému spornými opatřeními (viz výše bod 83).
- 95 Zatřetí nelze toto omezení považovat za nepřiměřené ve vztahu k tomuto cíli. V této souvislosti je nutno podotknout, že žalobce nepoukazuje na žádnou skutečnost, která by mohla zpochybnit přiměřenost takového omezení. Zejména netvrdí, že by existovalo opatření méně omezující než sporné opatření, které by ovšem bylo vhodné pro dosažení cílů sledovaných napadenými akty (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 257 a citovaná judikatura).
- 96 S ohledem na výše uvedené je třeba druhou část druhého žalobního důvodu zamítnout.

Ke třetí části, vycházející z nepřiměřenosti omezujících opatření

- 97 Podle žalobce je uložení omezujících opatření nepřiměřené, neboť výše zmrazeného majetku je neomezená a neúměrná cíli těchto opatření. V dané věci totiž nebyla stanovena ani výše státních prostředků dotčených vytýkaným trestným činem, ani výše zmrazeného majetku, respektive zmrazených hospodářských zdrojů. Žalobce má za to, že vysvětlení Rady vztahující se k potížím při realizaci omezení aktiv nemůže být odůvodněné. Konečně žalobce připomíná, že prokázat přiměřenost daných opatření musí Rada.
- 98 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.

- 99 Je třeba připomenout, že zásada proporcionality coby obecná zásada unijního práva vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení cílů sledovaných dotčenou právní úpravou. Nabízí-li se proto volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit to opatření, které je nejméně omezující, a způsobené nevýhody nesmějí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 205 a citovaná judikatura).
- 100 Je přitom třeba podotknout, jak správně uvádí Rada, že bez soudního rozhodnutí o opodstatněnosti obvinění žalobce na Ukrajině nemohla Rada v okamžiku přijímání napadených aktů znát ani povahu údajně zneužitých státních prostředků, ani sama vyčíslit jejich výši. Nebyla tudíž s to odlišit majetek, který se mohl stát součástí majetku žalobce po takovém zneužití, od ostatních součástí jeho majetku. Za těchto podmínek Rada neměla možnost přijmout rozhodnutí, kterým by uložila například částečné zmrazení finančních prostředků žalobce.
- 101 V této souvislosti je třeba poukázat i na to, že i kdyby žalobce tvrdil, že zmrazení finančních prostředků není odůvodněné nad rámec hodnoty údajně zpronevěřeného majetku, jak tato hodnota vyplývá z informací, které měla Rada k dispozici, je třeba konstatovat, že [důvěrné] jen naznačují hodnotu údajně zneužitého majetku a dále že jakýkoli pokus o určení výše zmrazených finančních prostředků by v praxi byl, jak správně zdůrazňuje Rada, mimořádně náročný, ne-li nemožný.
- 102 Kromě toho, jak bylo již připomenuto výš v bodě 85, jsou sporná opatření ze své podstaty dočasná a vratná, a nezasahují tudíž do „podstaty“ práva na vlastnictví, a navíc lze povolit odchylky od nich za účelem pokrytí základních potřeb, uhrazení soudních poplatků či mimořádných výdajů dotčených osob.
- 103 S ohledem na výše uvedené je třeba třetí část druhého žalobního důvodu, a potažmo druhý žalobní důvod v celém rozsahu, zamítnout.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zneužití pravomoci

- 104 Žalobce tvrdí, že Rada přijala omezující opatření vůči němu bez důkazů o skutečnostech uvedených jako odůvodnění pro ponechání jeho jména na seznamu. Podle něj ke zneužití pravomoci dochází i tehdy, když je sledovaný cíl sice legitimní, avšak daný akt ve výsledku neslouží k dosažení tohoto cíle. Zmrazení majetku podle žalobce neumožňuje dosáhnout cíle konsolidovat a podpořit právní stát a dodržování lidských práv na Ukrajině, a to ani v obecné rovině, ani v souvislosti se žalobcem, neboť žalobce v okamžiku přijímání napadených aktů již nevykonával žádnou veřejnou funkci. Ukrajinské orgány ostatně ani několik měsíců po uložení zmíněných opatření nepředložily důkazy odůvodňující zařazení žalobcova jména na seznam. Dotčená opatření konečně za okolností projednávané věci nepomáhají ukrajinským orgánům při navracení zneužitých státních prostředků.
- 105 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 106 Je třeba předeslat, že podle judikatury je akt stížen vadou spočívající ve zneužití pravomoci pouze tehdy, když se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu (viz rozsudek ze dne 14. října 2009, Bank Melli Iran v. Rada, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 50 a citovaná judikatura).
- 107 V projednávaném případě je třeba připomenout, že akty z března 2014 v původním znění i ve znění aktů z ledna 2015 a napadených aktů ukládají omezující opatření osobám určeným jako osoby odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků, a to za účelem podpory právního státu na Ukrajině.

- 108 Jak bylo již uvedeno výše v bodě 83, je nutno konstatovat, že cíl sledovaný rozhodnutím 2014/119 odpovídá jednomu z cílů uvedených v čl. 21 odst. 2 písm. b) SEU, který stanoví, že Unie vymezuje a provádí společné politiky a činnosti a usiluje o dosažení vysokého stupně spolupráce ve všech oblastech mezinárodních vztahů ve snaze mimo jiné upevňovat a podporovat demokracii, právní stát, lidská práva a zásady mezinárodního práva, a dále že spornými opatřeními má být takového cíle dosaženo.
- 109 Konkrétně může být takového cíle dosaženo zmrazením majetku, jehož rozsah je – jako je tomu i v projednávaném případě – omezen na osoby určené jako osoby odpovědné za zneužití prostředků náležejících ukrajinskému státu a osoby s nimi spojené, tj. osoby, jejichž jednání může narušit řádné fungování veřejnoprávních institucí a orgánů, které jsou s nimi spojeny (v tomto smyslu obdobně viz rozsudky ze dne 28. května 2013, Trabelsi a další v. Rada, T-187/11, EU:T:2013:273, bod 92; ze dne 28. května 2013, Chiboub v. Rada, T-188/11, nezveřejněný, EU:T:2013:274, bod 53, a ze dne 2. dubna 2014, Ben Ali v. Rada, T-133/12, nezveřejněný, EU:T:2014:176, bod 70).
- 110 Žalobce ostatně neprokázal, že Rada sledovala přijetím napadených aktů či aktů z března 2014, ve znění aktů z ledna 2015, především jiný cíl než cíl spočívající v konsolidaci a podpoře právního státu na Ukrajině.
- 111 Je totiž nutné zaprvé po vzoru Rady konstatovat, že údajná neexistence konkrétních důkazů odůvodňujících ponechání jména žalobce na seznamu je irelevantní, neboť otázka, zda se omezující opatření opírají o dostatečně pevný skutkový základ, nemá žádný vliv na otázku, zda Rada jednala za účelem dosažení jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo zda se pokoušela vyhnout postupu upravenému pro přijímání omezujících opatření.
- 112 Zadruhé k argumentu, že cíle sledovaného napadenými akty, a sice cíle konsolidovat a podpořit právní stát na Ukrajině, nelze dosáhnout ve vztahu k žalobci, neboť ten v této zemi již nevykonává žádnou veřejnou funkci, je třeba připomenout, že tento cíl zahrnuje i výpomoc ukrajinským orgánům při navrácení zneužitých státních prostředků a že napadené akty přispívají k naplňování tohoto cíle (viz výše bod 86), a to bez ohledu na otázku, zda žalobce nadále vykonává v ukrajinské vládě veřejné funkce.
- 113 Třetí žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady řádné správy

- 114 Žalobce tvrdí, že napadené akty jsou v několika aspektech v rozporu se zásadou řádné správy, zakotvenou článkem 41 Listiny. Tato zásada zahrnuje především právo být vyslechnut, jež s sebou nese právo dotyčného být informován o zahájení řízení a jeho předmětu, jakož i možnost vyjádřit se ke skutkovým a právním okolnostem. To podle žalobce zahrnuje povinnost příslušného orgánu zohlednit při přijímání rozhodnutí tato vyjádření, přičemž jakoukoli výjimku je třeba vykládat restriktivně. Právo být vyslechnut zahrnuje ostatně i právo na nestranné zacházení, které Radě brání v tom, aby omezující opatření přijímala na základě jednostranně shromážděných údajů.
- 115 Dále bylo podle žalobce v projednávaném případě porušeno právo na spravedlivé zacházení, které plyne ze zásady řádné správy, neboť odůvodnění uvedené pro účely ponechání jeho jména na seznamu nemá oporu ve skutkovém stavu. Řízení tudíž nebylo nestranné, neboť Rada bez šetření založila do spisu dopisy pocházející od třetího státu.
- 116 Konečně žalobce tvrdí, že zásada řádné správy vyžaduje řádné a pečlivé zjištění skutkového stavu, ke kterému v projednávané věci nedošlo. Okolnost, že Rada neověřila, zejména s ohledem na důkazy, které jí byly předloženy, skutkový stav a ukrajinské právo, svědčí ostatně o nedostatku její nestrannosti a o nespravedlivém zacházení se žalobcem.

- 117 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 118 Je nutno poznamenat, že žalobce se v rámci tohoto žalobního důvodu dovolává porušení zásady řádné správy, přičemž zmiňuje řadu práv, jako například právo být vyslechnut, jež s sebou nese právo dotyčného být informován o zahájení řízení a jeho předmětu, jakož i možnost vyjádřit se ke skutkovým a právním okolnostem, a několik povinností, jako například povinnost správních orgánů odůvodňovat akty, pečlivě zjistit skutkový stav, jakož i povinnost nestrannosti a spravedlivého zacházení.
- 119 Na většinu údajných porušení těchto práv přitom žalobce poukázal již v rámci prvního a druhého žalobního důvodu. S ohledem na to, že žalobce nevznáší žádné specifické argumenty, není nutné se v kontextu projednávaného žalobního důvodu těmito výtkami zabývat.
- 120 Co se konkrétně týče výtky vycházející z údajného porušení povinnosti nestrannosti a spravedlivého zacházení, tato bude v podstatě v rozsahu, v němž v ní žalobce vychází z tvrzení, že odůvodnění uvedené pro účely omezujících opatření „nemá požadovanou oporu ve skutkovém stavu“, projednána v rámci posuzování pátého žalobního důvodu. Pokud žalobce vychází v této výtce z okolnosti, že Rada „bez šetření založila do spisu dopisy pocházející od třetího státu“, je třeba připomenout, že Rada měla v okamžiku přijímání napadených aktů k dispozici dopis ze dne 10. října 2014 i připomínky žalobce a že o ponechání jména žalobce na seznamu rozhodla s přihlédnutím k těmto dvěma podkladům. Rada se tedy rozhodnutím ponechat jméno žalobce na seznamu na základě uvedených podkladů nedopustila pochybení. Z judikatury mimoto vyplývá, že Rada nemá povinnost provádět systematicky vlastní šetření nebo prověrky za účelem získání dalšího objasnění, vychází-li z podkladů poskytnutých orgány třetí země za účelem přijetí omezujících opatření vůči osobám, které z těchto zemí pocházejí a vůči kterým jsou v nich vedena soudní řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 175).
- 121 Konečně k údajnému porušení povinnosti pečlivě zjistit skutkový stav je třeba podotknout, že žalobce svou argumentaci nepodložil. Má-li být tato výtka chápána tak, že je jejím prostřednictvím Radě vytýkáno, že neprovedla důkladnější šetření a spokojila se s dopisem ze dne 10. října 2014, pak spadá pod pátý žalobní důvod, vycházející ze zjevně nesprávného posouzení, takže projednána bude v rámci posuzování pátého žalobního důvodu.
- 122 S ohledem na výše rozvedené úvahy je třeba čtvrtý žalobní důvod zamítnout.

K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zjevně nesprávného posouzení

- 123 Žalobce tvrdí, že se Rada rozhodnutím prodloužit dotčená omezující opatření na základě dopisu ze dne 10. října 2014 dopustila zjevně nesprávného posouzení, neboť tento dopis byl jen marným pokusem zcela vykonstruovat trestný čin, který by se mu dal přičíst.
- 124 Odůvodnění napadených aktů je podle něj jen velmi vágní a strohé. Rada měla předložit další detailnější informace, a nikoli se spokojit s odůvodněním uvedeným v seznamu.
- 125 Žalobce dále poukazuje na několik skutečností dokládajících podle něj, že se zneužití veřejných prostředků z rozpočtu ukrajinského státu nemohl dopustit [*důvěrné*].
- 126 Zaprvé rozhodnutí [*důvěrné*] tudíž nebylo nezákonné. Zadruhé žalobce neměl jakožto předseda vlády pravomoc spáchat trestný čin, z něhož jej ukrajinské orgány podezírají. Z pravomocného rozsudku nezávislého ukrajinského soudu v každém případě vyplývá, že použití státních finančních prostředků k [*důvěrné*] bylo legální. Zatřetí bylo v dřívějším rozsudku Obvodního správního soudu v Kyjevě konstatováno, že [*důvěrné*]. Žádné státní prostředky tudíž nebyly zneužity. Použití finančních prostředků z rozpočtu v souladu s jejich určením navíc potvrdily samotné dotčené podniky. Začtvrté

neexistovala žádná tajná dohoda. Zapáté Rada nedodržela povinnost pečlivě ověřit, že relevantní ukrajinské právní předpisy zajišťují ochranu jeho práva na obhajobu a účinnou soudní ochranu a že k zařazení jeho jména na seznam došlo na dostatečně pevném skutkovém základě.

- 127 V replice poukazuje žalobce předně na to, že i kdyby došlo k [důvěrné], o čemž Rada ostatně nemá důkaz, nestačilo by to ke splnění požadavků řádného zjištění skutkového stavu. Rada mimoto poukazem na možnost žalobce zpochybnit v rámci trestního řízení na Ukrajině pravdivost podezření vůči němu údajně popřela uplatnitelnost zásady presumpce nevinny, zakotvené v článku 48 Listiny.
- 128 Žalobce navíc zdůrazňuje, že ukrajinské orgány navzdory době, která uplynula od zahájení řízení, stále nepředložily důkazy trestného činu, z něhož je podezřelý.
- 129 Dále žalobce uvádí, že na Ukrajině neměl možnost vyjádřit své stanovisko, o čemž svědčí mnoho soudních rozhodnutí, jež předkládá v příloze.
- 130 Závěrem upřesňuje, že na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, nezáleží na tom, zda určité soudní rozhodnutí bylo vydáno v soudním řízení správním, a nikoli trestním, jelikož význam těchto rozhodnutí spočívá v tom, že poskytují právně relevantní odpověď na předběžné otázky, které vyvstaly v průběhu trestního řízení, a dále že podle ukrajinského práva jsou druhostupňová rozhodnutí pravomocná.
- 131 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 132 Úvodem je třeba připomenout, že od 7. března 2015 se na žalobce vztahují nová omezující opatření zavedená napadenými akty, a to na základě kritéria pro zařazení uvedeného v čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/119, jak bylo upřesněno rozhodnutím 2015/143 (viz výše bod 12). V tomto ohledu je třeba uvést, že rozhodnutí 2015/364 představuje samostatné rozhodnutí, které Rada přijala po provedení pravidelného přezkoumání v souladu s čl. 5 třetím pododstavcem rozhodnutí 2014/119.
- 133 Je třeba rovněž připomenout, že toto kritérium stanoví, že se omezující opatření přijímají vůči osobám „odpovědným [určeným jako osoby odpovědné]“ za zneužití státních prostředků – mezi něž patří i osoby, které „ukrajinské orgány vyšetřují“ v souvislosti se zneužitím ukrajinských veřejných prostředků nebo majetku – a dále že musí být vykládáno v tom smyslu, že se nevztahuje abstraktně na jakýkoli skutek zakládající zneužití státních prostředků, nýbrž na ty skutky zakládající zneužití státních prostředků či majetku, které mohou ohrozit dodržování zásad právního státu na Ukrajině (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2016, Kljujev v. Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 91).
- 134 Jméno žalobce bylo prostřednictvím napadených aktů ponecháno na daném seznamu proto, že je „[o]sob[ou], proti níž vedou ukrajinské orgány trestní řízení z důvodu zneužití veřejných prostředků nebo majetku“ (viz výše bod 17).
- 135 Na základě uvedeného je třeba ověřit, zda o ponechání jména žalobce na seznamu prostřednictvím napadených aktů rozhodla Rada nestranně a spravedlivě s ohledem na hodnocení důkazů, které měla k dispozici, na důvod, který zakládá ono ponechání, a na shora zmíněné relevantní kritérium.
- 136 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Rada má sice širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o obecná kritéria, která je třeba vzít v úvahu pro účely přijetí omezujících opatření, avšak účinnost soudní kontroly zaručené v článku 47 Listiny vyžaduje, aby se unijní soud při přezkumu legality důvodů, o které se opírá rozhodnutí o zařazení jména určité osoby na seznam osob, vůči nimž jsou namířena omezující opatření, nebo o jejím ponechání na tomto seznamu, ujistil o tom, že se toto rozhodnutí, které má ve vztahu k ní charakter individuálního rozhodnutí, opírá o dostatečně pevný skutkový základ. Proto je třeba ověřit skutečnosti uváděné v odůvodnění, ze kterého uvedené rozhodnutí vychází, tak aby se soudní přezkum neomezoval na posouzení abstraktní věrohodnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich,

kteřý je sám o sobě považován za dostatečnou oporu tohoto rozhodnutí, podloženy dostatečně přesným a konkrétním způsobem (viz rozsudek ze dne 21. dubna 2015, *Anbouba v. Rada*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, body 41 a 45 a citovaná judikatura).

- 137 Podle judikatury týkající se rozhodnutí ponechat jméno osoby na seznamu osob dotčených omezujícími opatřeními navíc platí, že pokud dotčená osoba nebo subjekt předloží vyjádření ke shrnutí důvodů, musí příslušný unijní orgán důsledně a nestranně přezkoumat podloženost uváděných důvodů ve světle tohoto vyjádření a případných důkazů, které svědčí ve prospěch dotčené osoby a jsou k tomuto vyjádření přiloženy (viz rozsudek ze dne 18. července 2013, *Komise a další v. Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 114 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 30. dubna 2015, *Al-Chihabi v. Rada*, T-593/11, EU:T:2015:249, bod 51).
- 138 Z judikatury také vyplývá, že při posuzování povahy, způsobu a intenzity dokazování, které lze po Radě požadovat, je třeba brát v úvahu charakter a specifický dosah omezujících opatření, jakož i jejich cíl (viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 59 a citovaná judikatura).
- 139 Rozhodnutí 2014/119 – jak plyne z bodů 1 a 2 jeho odůvodnění – spadá do obecnějšího rámce unijní politiky podpory ukrajinských orgánů, jejímž cílem je politická stabilizace Ukrajiny. Odpovídá tedy cílům SZBP, které jsou definovány především v čl. 21 odst. 2 písm. b) SEU, podle kterého Unie provádí mezinárodní spolupráci ve snaze upevňovat a podporovat demokracii, právní stát, lidská práva a zásady mezinárodního práva (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 60 a citovaná judikatura).
- 140 V tomto kontextu dotčená omezující opatření stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů zejména těch osob, které byly určeny jako osoby odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků. Usnadňování toho, aby tyto prostředky byly získány zpět, totiž umožňuje posilovat a podporovat právní stát na Ukrajině.
- 141 Z toho vyplývá, že cílem dotčených omezujících opatření není postihovat protiprávní jednání, jehož se měly dopouštět osoby, na které se tato opatření vztahují, ani odrazovat tyto osoby prostřednictvím donucovacích opatření od páchaní takového jednání. Jediným cílem těchto opatření je usnadňovat ukrajinským orgánům odhalování spáchaných zneužití státních prostředků a zachovat jim možnost získat výnosy z těchto zneužití zpět. Mají tedy čistě zajišťovací charakter (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 62 a citovaná judikatura).
- 142 Dotčená omezující opatření, o kterých Rada rozhodla na základě pravomocí svěřených jí články 21 a 29 SEU, nemají tudíž trestněprávní konotaci. Nelze je tedy klást na roveň rozhodnutí o zmrazení majetku přijatému vnitrostátním soudem členského státu v příslušném trestním řízení, v němž byly dodrženy záruky, které takové řízení skýtá. Požadavky, kterým musí dostát Rada v souvislosti s důkazy, o něž opírá zařazení jména určité osoby na seznam osob, na které se vztahuje toto zmrazení majetku, tudíž nemohou být naprosto stejné jako požadavky, kterým musí dostát vnitrostátní soud ve shora popsaném případě (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 64 a citovaná judikatura).
- 143 Je nutné rovněž připomenout, že Rada nemá povinnost provádět i bez návrhu a systematicky vlastní šetření nebo prověrky za účelem získání dalšího objasnění, má-li již k dispozici podklady poskytnuté orgány třetí země za účelem přijetí omezujících opatření vůči osobám, které z těchto zemí pocházejí a vůči kterým jsou v nich vedena soudní řízení (rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 57).

- 144 V projednávané věci musí Rada především prověřit, do jaké míry lze na základě dokumentů [*důvěrné*], o které se hodlá opřít, prokázat, že ukrajinské orgány proti žalobci vedou – jak bylo uvedeno v odůvodnění zařazení jména žalobce na dotčený seznam, připomenutém výše v bodě 134 – trestní řízení pro skutky, které lze považovat za zneužití státních prostředků, a že na základě tohoto řízení bude možné kvalifikovat jednání žalobce tak, že odpovídá relevantnímu kritériu. Teprve v případě bezvýslednosti tohoto prověřování by Rada musela v souladu s judikaturou připomenutou výše v bodě 137 provést doplňující ověřování (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 65 a citovaná judikatura).
- 145 Kromě toho v rámci spolupráce upravené napadenými akty (viz výše bod 139 Radě v zásadě nepřísluší, aby sama zkoumala a posuzovala správnost a relevanci informací, na jejichž základě ukrajinské orgány vedou proti žalobci trestní řízení pro skutky, které lze kvalifikovat jako zneužití státních prostředků. Rada se totiž přijetím napadených aktů, jak bylo již uvedeno výše v bodě 141, nesnaží sama postihovat případy zneužití státních prostředků vyšetřované ukrajinskými orgány, nýbrž zachovat těmto orgánům možnost odhalovat tato zneužití a získat výnosy z nich zpět. Provéřit informace, z nichž tyto orgány vycházejí, a případně z nich vyvodit důsledky pro výsledek zmíněných řízení, musí tudíž v rámci těchto řízení uvedené orgány (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 66).
- 146 Takový výklad potvrzuje judikatura, ze které vyplývá, že Radě nepřísluší ověřovat opodstatněnost vyšetřování vedených proti dotčené osobě, nýbrž jen opodstatněnost rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků s ohledem na tato vyšetřování (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 5. března 2015, *Ezz a další v. Rada*, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 77).
- 147 Rada zajisté nemůže za všech okolností uznat správnost zjištění ukrajinských orgánů [*důvěrné*]. Takový postup by byl v rozporu se zásadou řádné správy a obecně s povinností unijních orgánů ctít při uplatňování unijního práva základní práva, kterou mají na základě čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce SEU ve spojení s čl. 51 odst. 1 Listiny (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 67).
- 148 Rada nicméně musí v závislosti na okolnostech daného případu posoudit, zda je nezbytné provést doplňující ověřování, a konkrétně požádat ukrajinské orgány o sdělení dodatečných důkazů, ukáží-li se důkazy již poskytnuté jako nedostatečné nebo nekonzistentní. Nelze totiž vyloučit, že skutečnosti, s nimiž byla Rada seznámena samotnými ukrajinskými orgány nebo jinak, vyvolají u tohoto orgánu pochybnosti o tom, zda důkazy již poskytnuté těmito orgány jsou dostatečné. Osoby, na které se vztahují omezující opatření, by navíc mohly v rámci možnosti, která jim musí být poskytnuta, a sice možnosti vyjádřit se k důvodům, kterými Rada zamýšlí odůvodnit ponechání jejich jména či názvu na dotčeném seznamu, předložit takové skutečnosti – a to i skutečnosti svědčící v jejich prospěch – na jejichž základě by Rada musela provést doplňující ověřování. Konkrétně – ačkoli Radě nepřísluší posuzovat namísto ukrajinských soudů opodstatněnost trestních řízení [*důvěrné*] – nelze vyloučit, že tento orgán si bude muset, zejména s ohledem na připomínky žalobce, vyžádat od ukrajinských orgánů vysvětlení k důkazům, na nichž se tato řízení zakládají (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, bod 68).
- 149 V projednávané věci je třeba konstatovat, že se Rada při ponechání omezujících opatření vůči žalobci v platnosti opírá především o dopis ze dne 10. října 2014 [*důvěrné*]. V tomto dopise jsou uvedena i [*důvěrné*]. Jen jedno z těchto dvou řízení, a sice řízení č. [*důvěrné*], je relevantní, neboť se vztahuje na zneužití státních prostředků, které odpovídá odůvodnění ponechání jména žalobce v napadených aktech. Trestný čin, pro který je předmětné řízení vedeno, je ostatně ukrajinskými orgány z právního hlediska kvalifikován jako zneužití prostředků [*důvěrné*]. Z uvedeného dopisu vyplývá, že žalobce měl zneužít finanční prostředky [*důvěrné*].

- 150 Z toho vyplývá, že ponechání omezujících opatření vůči žalobci v platnosti vycházelo z důkazů, na jejich základě mohla Rada jednoznačně konstatovat, že ukrajinské orgány činné v trestním řízení vedou proti žalobci řízení týkající se trestného činu zneužití státních prostředků.
- 151 Je totiž třeba poukázat na to, že dopis ze dne 10. října 2014 dokládá [důvěrné], takže neponechává žádný prostor pro pochybnost o údajné žalobcově účasti, a to tím spíše že popis skutkových okolností trestného činu je neměnný a konzistentní a tyto okolnosti jsou z právního hlediska kvalifikovány jako zneužití státních prostředků [důvěrné], což odpovídá výše zmíněnému relevantnímu kritériu.
- 152 Tyto důkazy, se kterými byla Rada seznámena, jsou navíc obsahem [důvěrné] (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2016, Kljujev v. Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, body 41 a 93). V tomto ohledu tedy nelze Radě vytýkat, že informace [důvěrné] považovala za správné a podložené.
- 153 Kromě toho je třeba konstatovat, že podle dopisů je žalobce podezřelý z několika hospodářských trestných činů či trestných činů proti majetku [důvěrné].
- 154 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že dotčená omezující opatření usnadňují a doplňují úsilí ukrajinských orgánů o navrácení zneužitých státních prostředků, což spadá pod cíl posilovat právní stát, jak bylo již uvedeno výše v bodech 140 a 141.
- 155 Konečně je vhodné podotknout, že stíhání hospodářských trestných činů či trestných činů proti majetku, jako je zneužití státních prostředků, je důležitým prostředkem boje proti korupci a boj proti korupci představuje v kontextu vnější činnosti Unie zásadu, která spadá pod pojem „právní stát“. Dále je třeba uvést, že trestný čin, který je žalobci kladen za vinu, je součástí širších souvislostí, kdy nezanedbatelná část bývalé ukrajinské vládnoucí vrstvy je podezírána z toho, že se při správě veřejných zdrojů dopustila závažných trestných činů, a vážně tím ohrozila institucionální a právní základy země a porušila mimo jiné zásady legality, zákazu svévole výkonné moci, účinného soudního přezkumu a rovnosti před zákonem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2016, Kljujev v. Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 117). Z toho vyplývá, že s ohledem na funkce, které žalobce zastával v rámci bývalé ukrajinské vládnoucí vrstvy, předmětná omezující opatření jako celek účinně přispívají k usnadnění stíhání trestných činů zneužití státních prostředků, jež byly spáchány na úkor ukrajinských institucí, a usnadňují ukrajinským orgánům získat zpět výnosy z takového zneužití. Za předpokladu, že bude trestní stíhání odůvodněné, výše uvedené umožní, aby bylo soudní cestou snadněji potrestáno tvrzené korupční jednání, jehož se dopustili příslušníci bývalého režimu, čímž se přispěje k podpoře právního státu v této zemi (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2016, Kljujev v. Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 118).
- 156 Rada se tudíž při přijímání napadených aktů v rozsahu, v němž se týkají žalobce, nedopustila zjevně nesprávného posouzení.
- 157 Tento závěr nemůže být zpochybněn ostatními argumenty vznesenými žalobcem.
- 158 Zaprvé je třeba odmítnout argument žalobce, že vyšetřování, které je vůči němu na Ukrajině vedeno, nemůže – vzhledem k [důvěrné], jakož i k ustanovením ukrajinského práva v dané oblasti a k omezeným rozhodovacím pravomocem, kterými disponoval – dospět ke konstatování, že spáchal trestný čin.
- 159 Žalobce totiž nepochybně pravost dopisu ze dne 10. října 2014. Je proto třeba dospět k závěru, že Rada předložila důkaz o trestním řízení na Ukrajině vedeném vůči žalobci. V této souvislosti je třeba poznamenat, že jedinými skutečnostmi předloženými žalobcem Radě před přijetím napadených aktů byly skutečnosti, jejichž prostřednictvím v podstatě usiloval o zpochybnění opodstatněnosti vyšetřování a které se vztahovaly k pravomocem předsedy vlády podle ukrajinského práva a k ukrajinským rozpočtovým předpisům. Tyto skutečnosti tudíž nemohly zpochybnit opodstatněnost rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků z hlediska vyšetřování.

- 160 V každém případě všechny argumenty žalobce, které souvisejí se zpochybněním pravdivosti obvinění vznesených proti němu a které uvedl s cílem popřít skutky naplňující znaky trestného činu, který je mu na Ukrajině přičítán, jsou irelevantní, protože – jak vyplývá z ustálené judikatury, připomenuté zejména výše v bodech 141, 143, 145 a 146 – Radě v zásadě nepřísluší, aby sama zkoumala a posuzovala správnost a relevanci informací, na jejichž základě ukrajinské orgány vedou proti žalobci soudní vyšetřování, a prověřit informace, z nichž tyto orgány vycházejí, a případně z nich vyvodit důsledky pro výsledek zmíněných šetření musí v rámci těchto šetření právě uvedené orgány (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 158).
- 161 Z druhého k rozsudkům vydaným ukrajinskými správními soudy, které podle názoru žalobce v podstatě prokazují, že skutky, které vedly k zahájení vyšetřování jeho osoby, nezakládají znaky skutkové podstaty zneužití státních prostředků, je nutno poznamenat, že bez ohledu na to, zda vůbec jsou relevantní, žalobce neprokázal, že by o nich Rada před přijetím napadených aktů věděla. Z toho plyne, že jí v tomto ohledu nelze vytýkat zjevně nesprávné posouzení.
- 162 Je ostatně třeba připomenout, že rozhodnutí o zmrazení majetku musí být posouzeno v závislosti na informacích, které Rada mohla mít k dispozici v okamžiku, kdy toto rozhodnutí přijala (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. května 2013, Trabelsi a další v. Rada, T-187/11, EU:T:2013:273, bod 115). Podle ustálené judikatury totiž platí, že se legalita unijního aktu posuzuje podle skutkových a právních okolností, které existovaly k datu přijetí daného aktu (viz rozsudek ze dne 26. října 2012, Oil Turbo Compressor v. Rada, T-63/12, EU:T:2012:579, bod 19 a citovaná judikatura).
- 163 Zatřetí k údajnému porušení zásady presumpce nevin, která je v unijním právním řádu stanovena v čl. 48 odst. 1 Listiny, je nutno po vzoru Rady konstatovat, že v napadených aktech není ani jen naznačeno, že by byl žalobce uznán vinným ze spáchání skutků trestaných ukrajinským trestním právem nebo právem některého z členských států Unie, ani v nich není předjímano posouzení skutkového stavu příslušnými ukrajinskými orgány a soudy. Rada nadto přijetím těchto aktů nenavodila v mínění veřejnosti dojem viny žalobce. V uvedených aktech je totiž konstatováno jen to, že žalobce je na Ukrajině trestně stíhán v souvislosti se zneužitím veřejných prostředků (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, body 82 až 84).
- 164 Začtvrté je k nedostatku důvěryhodnosti [*důvěrné*], jímž údajně trpí dopis ze dne 10. října 2014, třeba podotknout, že Ukrajina je členským státem Rady Evropy od roku 1995 a ratifikovala EÚLP a dále že Unie i mezinárodní společenství uznaly legitimitu nového ukrajinského režimu. Rada tedy nepochybila, když vycházela z důkazů [*důvěrné*] a nezpochybnila legalitu a legitimitu ukrajinského režimu a soudnictví. V každém případě platí, že pokud by posouzení argumentace žalobce vyžadovalo, aby se Tribunál vyjádřil k legalitě změny ukrajinského režimu, je nutno konstatovat, že takové posouzení nespadá do rozsahu přezkumu, který Tribunál vykonává v případě aktů, jež jsou předmětem projednávané věci (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 25. dubna 2013, Gbagbo v. Rada, T-119/11, nezveřejněný, EU:T:2013:216, bod 75).
- 165 Zapáté je v souvislosti s tvrzeními o údajně nedostatečném odůvodnění třeba odkázat na posouzení provedené v rámci prvního žalobního důvodu, vycházejícího z porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 166 Konečně žalobce ve svých písemnostech a na jednání poukázal – s oporou v první řadě v rozsudku ze dne 16. října 2014, LTTE v. Rada (T-208/11 a T-508/11, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:885) a ve druhé řadě ve stanovisku generální advokátky E. Sharpston ve věci Rada v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2016:723) – na to, že je na Radě, aby dříve, než se opře o rozhodnutí orgánu třetího státu, důkladně ověřila, že relevantní právní úprava tohoto státu zajišťuje ochranu práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu rovnocennou ochraně zaručené na unijní úrovni. Podle žalobce neexistuje nic, na základě čeho by bylo možné předpokládat, že úroveň ochrany základních práv zaručená na Ukrajině je alespoň rovnocenná úrovni této ochrany v Unii. Je podle něj proto na Radě, aby ověřila, zda ukrajinský právní řád zaručuje takovou ochranu.

- 167 Tento argument vychází z nesprávných předpokladů. Způsob, jakým postupoval Tribunál ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 16. října 2014, LTTE v. Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), nelze totiž na projednávaný případ použít.
- 168 V citované věci bylo konkrétně společným postojem Rady 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (Úř. věst. 2001, L 344, s. 93; Zvl. vyd. 18/01, s. 217), kterým byl nastolen mechanismus, jehož účinkem bylo umožnit Radě zahrnout – na základě rozhodnutí přijatého vnitrostátním orgánem, případně třetího státu – určitou osobu na seznam týkající se zmrazení finančních prostředků, stanoveno kritérium pro určování osob, na které se vztahují omezující opatření přijímaná Radou, formulované následujícím způsobem:
- „Seznam [...] je vypracován na základě přesných informací nebo materiálů v příslušném spisu, ze kterých vyplývá, že příslušný orgán přijal na základě závažných a věrohodných důkazů nebo stop rozhodnutí ve vztahu k dotyčným osobám, skupinám a subjektům, které se týká zahájení vyšetřování nebo trestního stíhání za teroristický čin, pokus o spáchání teroristického činu, účast na něm nebo napomáhání k jeho spáchání nebo odsouzení za takové činy. Do seznamu mohou být zahrnuty osoby, skupiny a subjekty uvedené Radou bezpečnosti Organizace spojených národů jako osoby, skupiny a subjekty spojené s terorismem a proti nimž Rada bezpečnosti OSN nařídila sankce.“
- 169 V projednávané věci nepatří dřívější rozhodnutí ukrajinských orgánů mezi kritéria stanovená článkem 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/119, ve znění rozhodnutí 2015/143, která podmiňují přijetí dotčených omezujících opatření, a trestní řízení zahájená zmíněnými orgány tvoří jen skutkový základ, z něhož tato opatření vycházejí. Relevantní kritérium se totiž vztahuje prostě na osoby „[určené jako osoby odpovědné] za zneužití ukrajinských státních prostředků“.
- 170 V této souvislosti je také nutno podotknout, že relevantní kritérium se více blíží kritériu, o které šlo ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada (T-256/11, EU:T:2014:93). Konkrétně v bodě 66 rozsudku ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), Tribunál rozhodl, že toto kritérium zahrnuje osoby trestně stíhané pro „zneužití [...] státních prostředků“, aniž se zabýval otázkou, zda právo dotyčné země, v onom případě Egypta, poskytuje právní ochranu srovnatelnou s právní ochranou zaručenou v Unii.
- 171 V každém případě je třeba poznamenat, jak podotkla Rada na jednání, že existuje výrazný rozdíl mezi omezujícími opatřeními, jež byla dotčena ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 16. října 2014, LTTE v. Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), a týkala se boje proti terorismu, a omezujícími opatřeními, jež zapadají, stejně jako v projednávané věci, do rámce spolupráce mezi Unií na straně jedné a novými orgány třetího státu, v daném případě Ukrajiny, na straně druhé.
- 172 Boj proti terorismu, k němuž Rada přispívá přijímáním omezujících opatření vůči některým osobám nebo subjektům, totiž nezapadá nutně do rámce spolupráce s orgány třetího státu, ve kterém se změnil režim a který se Rada rozhodla podporovat. Naproti tomu v případě opatření dotčených v projednávané věci je tomu tak, stejně jako tomu tak bylo v případě opatření dotčených ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), potvrzený v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem ze dne 5. března 2015, Ezz a další v. Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147).
- 173 K tomu je třeba podotknout, že kdyby výsostně politické rozhodnutí Rady spolupracovat s novými ukrajinskými orgány – které Rada považuje za hodné důvěry – a tím jim umožnit zejména navrácení potenciálně zneužitých státních prostředků „s cílem konsolidovat a podpořit právní stát“ na Ukrajině, bylo podmíněno tím, že ukrajinský stát musí bez ohledu na skutečnost, že je členským státem Rady Evropy a ratifikoval EÚLP, bezprostředně po změně režimu zaručit úroveň ochrany základních práv rovnocennou úrovni ochrany poskytované Unií a jejími členskými státy, bylo by tím v podstatě

zasaženo do širokého prostoru pro uvážení, kterým Rada disponuje v souvislosti s definováním obecných kritérií vymezujících okruh osob, na které se mohou vztahovat omezující opatření, jejichž účelem je podporovat tyto nové orgány (viz výše bod 136).

- 174 Při využívání tohoto širokého prostoru pro uvážení musí mít tudíž Rada volnost umožňující jí dospět k názoru, že ukrajinské orgány si po změně režimu zaslouhují podporu, pokud pracují na zlepšení demokratického života a respektování právního státu na Ukrajině ve srovnání se stavem panujícím tam dříve, a že jedna z možností, jak konsolidovat a podpořit právní stát, spočívá ve zmrazení majetku osob, které byly označeny jako osoby odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků, přičemž tento pojem v návaznosti na akty z ledna 2015 zahrnuje osoby, které ukrajinské orgány vyšetřují v souvislosti se zneužitím veřejných prostředků či se spoluúčastí na takovém zneužití, a v souvislosti se zneužitím pravomoci či se spoluúčastí na takovém zneužití.
- 175 Případný nesoulad mezi ochranou základních práv na Ukrajině a ochranou základních práv v Unii by tudíž mohl mít dopad na legalitu ponechání dotčených omezujících opatření vůči žalobci v platnosti jen tehdy, kdyby se politické rozhodnutí Rady podporovat nový ukrajinský režim, a to i formou spolupráce vyplývající z těchto opatření, ukázalo jako zjevně mylné, zejména z důvodu, že po změně režimu jsou v této zemi základní práva systematicky porušována. Z analýz v rámci projednávané žaloby přitom plyne, že v tomto případě tomu tak není.
- 176 V projednávaném případě je nutné poukázat na to, že skutečnosti tvrzené žalobcem nejsou ani způsobilé zpochybnit věrohodnost obvinění vznesených vůči němu v souvislosti se skutky zakládajícími zneužití státních prostředků, jak bylo posuzováno výše, ani dostatečné k prokázání, že by problémy, na které poukazuje v souvislosti s ukrajinskou justicí v průběhu řízení vedeného proti němu, ze kterého vychází rozhodnutí ponechat omezující opatření vůči němu v platnosti, měly konkrétně dopad na jeho osobní situaci.
- 177 S ohledem na vše výše uvedené je třeba učinit závěr, že Rada unesla důkazní břemeno a závěrem, že dopis ze dne 10. října 2014 poskytuje dostatečný skutkový základ prokazující, že proti žalobci bylo v okamžiku přijetí dotčených aktů vedeno trestní řízení z důvodu zneužití státních prostředků [*důvěrné*], jakož i ponecháním jména žalobce na daném seznamu na tomto základě, se nedopustila zjevně nesprávného posouzení.
- 178 Za těchto podmínek je třeba pátý žalobní důvod zamítnout.
- 179 V důsledku toho je třeba zamítnout žalobu v celém rozsahu, aniž je nutné se zabývat návrhem žalobce na nařízení organizačních procesních opatření a návrhem, podpůrně předloženým Radou, na zachování účinků rozhodnutí 2015/364.

K nákladům řízení

- 180 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Mykolovi Janovyči Azarovovi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Berardis

Spielmann

Csehi

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 7. července 2017.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	1
Skutkové okolnosti po podání žaloby	3
Řízení a návrhová žádání účastníků řízení	4
Právní otázky	5
K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění	5
Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení základních práv	7
Ke čtvrté části, vycházející z porušení práva na obhajobu	7
K první části, vycházející z porušení práva na vlastnictví	9
Ke druhé části, vycházející z porušení práva vykonávat hospodářskou činnost	10
Ke třetí části, vycházející z nepřiměřenosti omezujících opatření	11
Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zneužití pravomoci	12
Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady řádné správy	13
K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zjevně nesprávného posouzení	14
K nákladům řízení	21